

Nro. 7.

A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

*Költ Bétsbon Kedden Juliusnak 22-ik napján,
1800-ik esztendőben.*

Hadi Történetek.

A' Bétsi fő Hádi Cancelláriáról ezek a' tudósítások jöttek-ki a' Publicum' elibe:

„A' Fegyvertármester Báró *Kray*tól Jul. 16-dikánu tétetett tudósításban, arról is emlékezet tétetik, hogy ő (t. i. *B Kray*) az ellenség' Német országi fő vezérével *Moreau* Generálissal, fegyvernyugvást kötött legyen, olyan módon, hogy a' tsatázást csak 12 napi fel-mondás (v. hír tétel) után kezdhesse el a' fel-mondó Fél; a' mely fegyvernyugvásnak summája ez után fog még meg-íródni.

„Ezen fegyvernyugvásnak meg-készülése előtt

történt, hogy *Ulánus* Kapitány Gróf *Mier* egy ellenséges tsoportot *Donauwörthben* oldalról véletlenül meg-*l*épvén, egy Stáb-tisztet, 200 közemberekkel együtt, el-fogott, és egy tsoport hadi holmi-fzállító szekeret, el nem hozhatván, elégetett.

„A' Hertzeg *Reusz'* feregénél a' *Tyrolisi* szé-*l*akenn Jul. 11 dikénn nevezetes verekedések estek. Az ellenség a' *Lech* vizének két partjainn magát concentrálván, *Füssen* mellett mind két föllök lovassággal és gyalogsággal reájok ütött feregeinkre. Dél tájjig néhány izben vízfzá vetetett a' Cs. Királyi feregeknek rend kívül va'ó vitézsége által az ellenség; és tsak az ő fokkal nagyobb száma, annak meg-gondolásával együtt, hogy *Tyrolist* védelmezni lehessen, határozhatták F. M. Lieutenant *Reusz* Hertzegét arra, hogy a' maga feregeit innét *Füssen*től a' *Reuti* megett lévő passusokhoz vezérelje, hogy *Mercantin* Generál-májort *Inmensiadt* mellől feregeivel együtt a' *Gocht* mellé hozza, és hogy a' Gróf *Grünn* tsoportjait, a' melyek még 10 dikben, *Schongaundl*, *Weilheim-nál*, *Wolfrathshausennél*, és *Holtzkirchennél* mindenütt meg-támodtattak volt, (*Insprucknak* fedezésére) a' *Leutaschi* és *Scharnitz*i passusokra szállíttassa.

„A' H. *Reusz'* tudósításaiból lehet olvasnítóvábbá, hogy egy ellenséges fereg, a' melynek száma 15 ezer emberekre tétetik, a' *Lecourbe*, *Laval*, és *Tarreau* Generálisok' vezérléseik alatt, miként gyülekezett légyen 9-dikben és 12-dikben *Kempton'* és *Bregencz'* vidékeikenn ölszfe, és hogy ismét egy más nagy számu ellenséges fereg, miként vette légyen, *München*, *Landsberg*, és *Memmingen* vidékeikről, rész szerént *Isny* mellett, rész szerént pedig *Leutkirchen* és *Wangen* környékeikenn, útját fel-felé az ugy nevezett *Rénus* völ-

gyeire (t. i. *Graubund* felé, a' honnét a' Rénus ki-foly).

Más egyéb Német Tudósítások.

Frankfurtumból: —

„Magok meg-vallják a' Frantziák, hogy a' Németek Julius' 5-dikénn a' *Nidda* mellett való tsatában (melyről a' mult Újjságunkban irtunk) igen rend kívül való álhatatos vitézséggel tsatáztanak légyen: hanem, minekutánna a' Frantziák a' *Frankfurtti* kapukhoz tsakugyan elő nyomultak volna, elejekbe mentek a' városnak arra a' végre ki-neveztetett Deputátussai, hogy vélek *Alkura* lépjenek. A' Frantziák' kívánsága abból állott, hogy *Frankfurt* várossa fizessen 800 ezer Livrákból álló hadi Contributziót, a' *Ménus* vizére tsináltásson két hidakat, és a' szomszédtságban lévő *Pfingstweide* nevü mezönn egy 700 emberekből álló Frantzia csoportot, eleséggel tartson.

Regensburgból: — „

„A' Máintzi Választó Fejedelmi fegyveres seregek, a' leg jobb renddel vonták vízfűzä magokat *Seligenstadoz*. A' Fejedelmi fő Minister Báró *Albini*, minden Máintzi Választó Fejedelmi helységekben organizálta az insurgálást — a' *Speffartti* parasztság a' izoros utakat mindenütt bé-vagdalta — hogy a' Frantziáknak a' *Frankoniai* kerületre való bé-rontásokat, ezen passusokonn meg akadályoztathassa. — A' *Moguntziai* Választó Fejedelem pedig 7-dikben, utját *Aschafsenburgból* *Wurtzburgba* vette.

„*Aichstadtba* is bé-szállott Jul. 6-dikánn egy Frantzia csoporttal *Gen.Neu*, és ott egy millió livrákból álló hadi Contributziót kívánt, a' posztó-

búl, ftiblikbúl, tzipökökbúl, vászonbúl, eleségbúl, és minden egyéb e'-féle eleségek' nemeiből álló requisitzióknak sokaságát ide nem számlálván Végezetre tsakugyan el-engedett 400 ezeret az egy millióból: hanem, minthogy az *Aichstadt-i* tartományok' erejét a' 600 ezerek is igen fokkal feljül haladják, tehát már most *Moreau* fő vezérhez küldetett egy Deputátzió, olyan kérelemmel, hogy még engedődjön-el valami — Gen. *Neu*, az *Aichstadt-i* fejedelmi kastélyba választott szállást magának.

„*Weisenburg* várossától 600 Lajos-aranyot, és egy pár fel-fszerfzámózott paripát kívántak a' Frantziák: hanem, minekutánna a' lakosok a' tilzteket 100 Lajos-aranyokkal meg-ajándékozták volna, ök is le-fzállottak azután a' 600-ról 280-ra, és 4 orai ott mulatások után a' várost oda hagyták.

BEU Cluj / Central University Library Cluj

„A' *Münchenre* vettetett Frantzia hadi contributzió, 9 millió Livriákból áll: és a' pénz-contributzióval egyenlő mértékben vagyon a' naturalékból álló requisitziók' nemeinek mennyisége is.

„A' *Trieri* Választó Papi Fejedelem *Junius*' 27-dikénn *Dresda* várossába érkezett. Oda várattik a' *Palatinátusi* Választó Fejedelem is, a' ki arra felé a' napokban, *Anspachonn* vette útját keresztül; és a' ki *Dresdából*, kevés ott lejendő mulatása után, *Berlinbe* fog menni. — *Anspachonn* keresztül egy Kurir ment a' *Bavariai* Választó Fejedelem után, a' kinek *Moreau* Generálistól volt passuffa.

„*Dresdai* közönséges levelek írják, hogy az *Orosz és Prussus* Udvarok, a' Frantziáknak a' Német

Birodalomban való mostani ki-terjeszkedéseiket, és azt, hogy a' *Continens*, az az, azok az Európai országok, a' melyek nem tengeri Hatalmaságok, az *individualis*, vagy személyes haszonra való tekintetből, tovább is vesztegetődjenek, nem fogják továbbá lágy-melegséggel el-nézni.

Prussia.

A' Berlieni közönséges Ujjság-levelek írják, hogy az *Orosz* seregek, nevezetesen azok, a' melyek a' Frantziák ellen való tsatában jelen voltak, *Kaminiec Podolskynek* környékeinn egy idő-olta, öfzfe seregelvén; most már sebes marschal folytatják útjokat elő felé, az az *Brzesse Litewsky* felé, és egy csoportjuk *Brzeschez* már meg is érkezett.

Nagy Britannia.

A' Londoni Udvari Ujjság szerént, Junius 24 di-kénn érkezett-meg *Olosz* országból az a' hir oda, hogy Junius' 14-dikénn a' Marengói tsatázást történt légyen, s hogy ezt egy Kötés követte légyen, a' mely szerént *Lombardia*, *Piemont*, és *Génua* várossa, a' Frantziáknak által adattattak. — Ezen hirnek *Londonba* való meg-érkezése okozta, hogy a' *Génua* várossának a' Szövetséges seregek által az előtt kevéssel történt meg-vétettetése, éppen azon napon tudódván-meg Londonban, a' melyenn a' Frantziák' kezére való vilzfá jutása, az, a' szokott mód szerént a' *Londoni* publicumnak hírül sem adatott. — Az Oppozitzió' pártja ellenben, a' mely a' tavalyi jó hireket leg méjjségesebben el-halgatta, most ugyan nem halgat, hanem éppen olyan mértékben lármáz most, mint a' jó hirek idejében halgatott.

Tierney még azonn naponn, a' melyen a'

14-dik Juniusi történetnek hire *Londonba* megérkezett, a' Parlamentom' Alsó Házában felállván, azt mondotta, hogy : Ő nem gondolja, hogy ezen szerentsétlen napi történetek után a' felől kellene gondolkodni, hogy az idegen Hatalmasságoknak a' hadi *Subsidiumot* továbbá is fizetni kelljen.

Pitt Minister ellenben azonn a' kétekedésenn helyheztetvén állatását, hogy ezek a' szerentsétlen hírek még fundamentom nélkül valók lehetnének, a' maga szokott áhatatossága szerént olyan kinyilatkoztatást tett, hogy azok, valameddig az ő Szövetségeik azon el-tökéllettségeik mellett, hogy azt az ügyet, a' melynek védelmezésére Angliával szövetségre léptenek, tovább is védelmezzék meg maradnak az ő, t. i. a' *Pitt* Minister' vélekedésében, a' hadi segedelemnek fizetése iránt, legkissebb változást is okozni nem fognak.

A' mi a' *Quiberoni* expeditzióikat illeti az *Anglus* haj's seregeknek, azolta, hogy az ez ellen tétetett második expeditziónak szerentsés kimenetele el-vétődött, úgy látszik, hogy a' Frantzia partok ellen való egyéb expeditziók is halgatásba mentek. Ugy látszik, hogy ez a' környülállás okozta azt is, hogy az az *Alku* is, a' melyet az *Anglus* Udvar az *Orániai* Hertzeggel az *Anglusok'* kezében lévő *Hollandus* hadi hajók iránt munkába vett volt, némely nehézségekre talált légyen.

Amerika.

Itt a' *Washington'* halálától fogva mind a' katonai, mind a' társasági állapotban, sok ujjítások mentenek véghez. A' maga utóbbi el-öfzlásakór azt végezte a' *Congress*, hogy 12 Reguláris Regementeket öfzlásson-el. — A' jövő Novemberben már, *Washington* várossában fogja a' *Con-*

gress a' maga tanátskozásainak első ülését tartani.

Ezen Északi Amerikai Republikában, már most ismét a' Frantzia párt kezdett a' külső Hatalmasságokat illető környülállások iránt erősebb lenni, és azon sem kételkednek, hogy a' közelébb lejendő *Préses* választás' alkalmatosságával *Jefferson* ne fogna, *Adams'* helyébe, a' ki *Washington* után választatott volt *Présesnek*, a' *Congress* *Préseffévé* választódni. — A' leg utóbbi *Amerikai* levelek szerént, nagyon gyanítható, hogy az *Adams* ideje alatt eddig volt *Státus-Secretarius* *Pickering* is, a' Frantzia pártnak sok bofszantásai által hivatalának folytatásából kifárasztódván, le fog mondani rolla: a' kiben az *Anglusok* egy nagy pártfogókat fogják ezen *Amerikai Republikánál* elvezteni.

BCU / General University Library Cluj
Olosz Ország.

Irtuk volt közelébről, hogy Consul *Bonaparte* az *Olosz* Orzági Republikákhoz, az ezekben mostan *Consulta* nevezet alatt felállítatott *Provisoriai Kép-viselő Gyűlésekben*, Frantzia *Commissáriusokat* rendelt légyen *Présesekké*. Ilyen *Présesek*, *Mailandban*, *General Dejean*, *Genuában* *General Marmont*, és *Piemontban* Frantzia *Státus-Tanátsos* *Petiet*.

A' *Mailandból* Jul. 7-dikénn indúlt tudósítások szerént, a' két ellenséges táborok között még akkor fenn állott a' fegyvernyugvás. (Gondolni lehet, hogy az olta annál inkább fenn áll, a' mióta a' *Gen. Kray'* és *Moreau'* táboraik között is felállott.)

Mailandból való el-távozasakór azt a' tudományt kötötte Consul *Bonaparte* a' *Cisalpinai* *Republika'* *Provisoriai Országgló-fizék'* tagjainak *ízi-veikre*, hogy: Igyekezzenek ök, végheletlen elze-

sek és mértékletesek lenni; mert ő különben, a' hadi szerentsének mindenkor és ismét megtörténhető megváltozásakor, őket egyiket is a' magok izemélyes hibajikért és esztelenségeikért, nem védelmezhetné. A' Papságnak különösen a' tiszta Evangeliomi Tudománynak hirdetését, és a' jó példa adással való előlmenetelt ajánlotta, és javasolta, hogy tartoztassa magát az entusiastusnak fegyverreitől, 's-a' Pápát, mint a' maga lelki fejet, tisztelje.

Frantzia Ország.

Az itt következő Párisi tudósításaink még a' közelebbi Ujjságunkból maradtak ki:

„Már említettük más alkalmatossággal, hogy a' Frantzia Országglószék, a' Napnyugoti Frantzia országai zenebonáknak eltsenedesedésekör egész Frantzia országban nagy innepi ceremónákat szándékozott légyen *Egyesség-innepe* nevezet alatt tartatni; hanem a' 2-dik Consul *Cambaceres* igen alkalmas napnak vélte azon inneptartására Jul. 14-dikét, hogy ne tsak a' katonai Virtus-oszlopainak, hanem a' Békeosságnek is megvetődjék egyfzersmind az nap' a' fundamentoma. Párisban két oszlopok' fundamentomát szándékoztak az nap' megvetni, egyikét t. i. a' Vendome; másikét az Egyesség' piattzán, melynek elébb Revoluzió' piattza volt a' neve, minthogy ott állott az a' nevezetes Bastilla, a' melynek erőszakos le-rontásával kezdődtek a' Frantzia revoluzióbéli több 's nagyobb erőszakoskodások. Hogy pedig a' nevezett piattzokonn annál alkalmasabb helyek legyen az új Oszlopoknak: elveték az Egeesség' piattzáról a' Szabadság' Oszlopát, nem különben a' Vendome piattzáról is eltakarították azon Oszlopoknak talp-köveit, a' me-

Ilyek 1792-dik efsztendő' Auguftuffának 10-dik napja után törettettek öfzfze.

A' Belső dolgokra ügyelő Minifter *Bonaparte Lucian*, ki adta előre, az inneplés módja és sora eránt való rendeléseket, mellyeknek summája ez: Júl. 13-dikán eftve, ágyú-dörgéffeg fogják hí-rül adni a' más nap tartandó czeremoniát. Azon eftve, 3 Teátromokban, következendő tzimű Já-ték darabok fognak el játszódni, úgymint, a' tu-lajdonképpen úgy nevezett Frantzia Teátromban: *A' Horáziusok*, és *a' Smirnai Kalmár*; a' víg énekes Játékok Teátromában: *Tell Vilhelm*; más énekes Játékok Teátromában: *Themiftokles*. — Júl. 14-dikén reggel újra dörögnek ismét az ágyúk; a' Nemzeti-gárda, és a' Párisban lévő katoná örizet körül állja az Egyeffég és Vendome piattzait; a' *Márs Templomából* száz el nyert zászlókat vífznek a' Vendome piattzára, a' hol délelőtti 11 órakor tésztele a' Párisi öfztály ré-fszerő, az Öfzlop fundamentom-kövét, Páris' Öfz-táallyának Prefektusa. Onnét, nagy proczeffzfzió-val, az Egyeffég' piattzára vitetődnek az emli-tett száz zászlók, 's ott *Bonaparte Lucian* tésztele a' Nemzet' részéről emelendő Öfzlop' fundamen-tom-kövét. Déli 12-tödfél órakor, minden Mini-fterek, Státus-Tanátsok 's a' t. a' Consuláris pa-lotába gyülekeznek öfzfze, és délutáni két óra-ker a' *Márs Templomába* mennek, hová a' kül-földi követek is hivatalosok lesznek. Ott, 5 in-validus katonák, kiket a' pajtászaik leg méltób-baknak itélnek a' jutalomra, tífzteffég emlékezet-pénzei kapnak; ott fog tartatni az innepi be-fszéd is; és onnét az egéffz gyülekezet a' *Márs me-zejére* megy; a' hol katonai, és lovon, gyalog, 's szekéren való pályafutásbéli próbák fognak tartatni. Eftvére a' Consuláris palota, 's annak kertje, és szomszéd tér-mezeje, ki-világositódnak, sok a' végre kélzítendő helyeken lesznek tántzók,

és a' palota' leg tágasabb folyosóján nagy muzsika fog tartatni.

A' Hadi Minifter *Carnot* egy Kerülő-irást bocsátott az Első Consulnak Párisba való haza-érkezése után minden Frantzia Generálisokhoz, melyben azt erőssíti nékik, hogy a' *Marengói* győzedelem, igazán fundamentoma leszen a' békeslégnek.

Minthogy az Olofz országi Frantzia tábor, a' Mailandi, Piemonti, és Génuai erősségekbe felles számu csoportokat kéntelenítettven bé-szállítani, erőssen meg-gyengült, erre való nézt olyan rendeléseket tett az Első Consul *Lionnál* és *Dijonnál* való el-útazása' alkalmatosságával, hogy a' már organizálódva lévő második reserva sereg, sietve folytassa a' maga útját *Olosz* ország felé.

Az a' *Roberspier*' ideje béli igen isméretes *Barrere*, a' Frantzia minden Ujjságok' *Censorjává* neveztetett, 19 ezer Livrákból álló éstendei jövedelemmel.

A' Német Országi négy ujj Frantzia Departamentomokba is ki nevezettek már a' Prefektusok, a' kik is ugyan ezen Departamentomoknak fő várasaikban, u. m: Hazafi *Shee* Máintzban, *Simon* Achenben, *Bouqeneau* Coblentzben, *Bixon* Trierben, fognak lakni.

Most már az ujj modi Frantzia Kalendariumra nézve meg-engedte a' Frantzia Országlószék, hogy az idegen nemzetek' könnyebbfégre nézve, ez után a' *Julianum* és *Gregorianum* Kalendarium is belé tétetődjön a' Frantzia Kalendariumba, hogy egyszeribe leheszen látni, hogy a' Frantzia Decasoknak napjaikkal a' más Kalendariumokban mitsoda napok egyezzenek-meg. Ez eddig meg volt tiltva.

Consul Bonaparte azt kérdezte a' Status-Tanáts' tagjaitól, mikor ezek az ő *Olofz* országból

való vizfzá-érkezése után az ő szerentséltetésére hozzá mentek volt, hogy hát dolgoztak e' főkát az ő othonn nem-léte alatt? — a' melyre hufzan is egyizersmind felelték azt a' Státus Tanátsosok, hogy: ők mind együtt sem annyit, mint az Első Consúl egyedül.

A' Bresti 27-dik Juniusi tudósítások szerént, ujjanton meg-probálták 3000 Anglusok a' *Quiberonra* való kiszállást, hanem ujjanton nagy vesztéssel vizfzá igazítottak. Mint írják, még a' szállító hajók közzül is néhányakat el süjjesztettek a' partokon lévö battériák. — A' *Bresti* kikötö-he'lynek állapotjáról semmi hirdetéft nem tétetett ezen alkalm-tofsággal közönségeisé a' Hadi Minister: talám vagy semmi, vagy valami rozf dolog történt ott; mert különbben a' jót ki szok-ták hirdetni.

A' *Páristak* ugy befzéllenek, hogy ők tsak azért örvendenek a' *Marengói* gyözedelmeiknek, hogy a' békességet reméllhetik utánna; mert különbben eléget vesztettek benne. A' Consul' gárdájának 700 emberekből álló része is ott lévén ezen tsatában, jó szolgálatot tett ugyan a' tsatának meg-nyerésére: de nagy része ott is maradt. — A' fegyvernyugvást illetö Alkunak meg-készülése után, mint az ilyen környülállások között szokott történni a' dolog, az Első Consúl egy drága Török kardott küldött az Adjutánsától *Melas* Generálisnak ajándékba.

Az a' *Gen. Kellermann*, a' ki ezen *Marengói* tsatában a' Frantzia lovasfágot vezérelte az ellen séges Gránatérosok ellen, nem az az ismeretes idösb *Gen. Kellermann*, hanem ennek a' fija. Mikör a' Consulnak Párisba való vizfzá-érkezése után, a' minden féle különb-külömb Hivatalok az ő Udvarlására mentenek volna, a' többek között az *Oreg Kellermann* is szemibe tünt a' Consulnak, és így szollott hozzá: A' Generalis' fia

jól viselte magát; frissen vagyon; most Génúában van.

Elegyes Levelek.

Romdéből, Jun. 21 dikénn: — „Végezetre bizonyos hírünk erkezek, hogy a' Pápa ő Szentsege VII-dik *Pius*, Velentzeből való 12 napokig tartott tengeri útazása után, *Pesarónál* szerentséssen ki-állított légyen. Ott 2 napokat mulatott, és az után Roma felé útnak indúlt. Ide Julius' 2-dikánn váratik.

Lorettóból, Jun. 16 dikénn: — „A' Császár ő Felsege' testvér huga *Mariánna* fő Hertzeg Alfszony, 2 napoktól fogva itten vagyon; innét Roma felé indúlt. A' Sardiniai Felsegek is ide várattnak.

Londonból Jul. 1-5ő napidánn: — „Jun. 28-dikénn fontos vetékedések folytak az Alsó Házban, a' melyekre a' szároz *Europában* folyó ujj kényulállások' hírének *Londonba* való el-jutása adta az alkalmatosságot. — *Pitt* Minister nagy oratori böltséfféggel felelt a' *Sheridan*' állatasai és javaslásai ellen. Oda ment ki a' *Shéridan*' értelme, hogy már most el enyésztek légyen azok az okok, a' melyek eddig a' Minister' reménségének fundamentomául szolgáltanak, és a' Ministert az ellenséggel való minden] alkudozásokba bévaló botsatkozástól el-tartoztattak. — A' Minister ellenben fundamentomosan elő adta, hogy a' had' folytatásának, sokkal több és más okai voltak, mint sem a' melyeket *Sheridan* elő hordott; a' melyekre nézve nagy hibát tselekedne *Anglia*, ha a' békeffég' dolgában most is valamely a' féle hebehurgya lépést tenne, mint a' milyent *Sheridan* láttatik javasolni.

Magyar Ország.

Posonban a' mult Péntekenn olyan rettenetes égés volt, hogy azt Bétsből a' Sz. *Ijlván* templomá-

nak tornyából lehetett, mind mondják, szemlélni. Az el égett házak' számát 157-re teltzik: hanem a' jövő postánn többet és bizonyosabbat irhatunk ezen Szerentsétlenségről.

„Nagy Bajomban T. Somogy Vármegyében a' folyó Junius Holnapnak 16-dik napján Superintendentiális Gyűlést tartván a' Dunán-túl való Kerületbeliek, magam is jelen voltam, (így ir egy nagy érdemű Olvasónk) és nagy gyönyörűséggel tapasztaltam az ott lévő Földes Uraságoknak, vallásban való igasságos türelmeket, a' a' kik magok R. Catholicusok lévén, olyan Jobbágyaiknak, a' kik kevés számokra nevezve Prédikátort nem tarthatnának, örökös fundusokat adnak, tsak hogy szegény Jobbágyaik, az egész Héti terhes munkában el fárodván, innepekem más Helységekbe bujdosni Isteni szolgálatra nekéntelenítéssenek, 's magok Házaiknal, 's Helységekben meg nyugodhassanak, 's az Istent a' ki minden Vallás' beli embereknek gondvisező atya, magok lelkekisméreté tsendességében tisztelhessek. Ilyen pelda több adódott ottan elé, de azoknak neveket nem emlitem, mivel talám magok sem akarnák, az olyan Földes Urak kétség kívül kegyellességeknek azt a' jutalmát vézik, hogy akármely állapotban is Jobbágyaik életeket is érettek le tenni kélzék volnának, ezek igazán nem félelemből, vagy kéntelenségből; hanem Szeretből engedelmesek Uraikhoz.

Miskóltz 27. Juniusban: —

Az eddig Debreczenben tartózkodott Magyar Jászó-Társaság, nállunk (fájdalom!) keves időre letelepedvén, tegnapi napon harmadikszor jászott; és előll adta az úgy nevezett *Nap-számost* avagy *Az el-vezett Gyűrűt*.

Ezen érzékeny Darabnak készítése, a' Szerzőnek; Magyar Nyelvre való által-tétele, a' for-

ditónak; mostani előadása pedig a' Nemes Jád-zó-Társaságnak a' mi Publicumunk előtt is örök betsületire vált.

Különösen örvendünk pedig egy felől azon, hogy közönségesebb sorsú lakosainkban is a' még ekkoráig általok soha nem látott *Theatrum* iránt való jó ízlést tapasztalhatuk; más felől pedig azon, hogy ezek a' jeles Magyar Nemzetnek érdemes tagjai, a' Magyar Theatralisták, az érzékeny Léleknek ezen egyik leg-nemesebbelede lét, 's az idő-töltésnek leg-tiszteffélesebb módját, a' Magyar Nemzetre nézve el-temetetni — annyi vizfontagságók között-is nem hagyták; hanem inkább annak ditséretes fel-tartásával magokat benne annyira tökéletesítették, hogy hiba nélkül való elő-adások által nyilvánosságossá tészik, mennyire alkalmasabb légyen sok más Nemzeteknél 's Nyelveknél a' Magyar, mind a' méltóságos, mind a' mulattságos történeteknek 's dolgoknak tulajdon, avagy természetes, 's rövid ki-fejezésekkel való elő-adására, 's a' *Theatrum-ra* is. — Mi, a' kik most ennek szommel látó tanúji lehetünk, és a' kik már Német *Theatrumo-kat* is láttunk, 's más nyelvekhez is alkalmasint értünk, minden magunknak való hízelkedés, 's másoknak tzéltott kissebbítése nélkül, merjük ezt állítani.

Miskólcz' Javai.

Van jó Levegője; Vize, melyen vannak sok Mal-mok.

Ugy rendeltettek strázsául körül'te a' szép Halmok,
Hogy Kaput-is formállyanak lakossai számára,
Kenyeret is teremjenek; 's légyenek Borok' tára. a)

a) Ugy körül-van Miskólcz városa halmokkal véve, hogy tsupán tsak az úgy nevezett Zsól-

Itt az *Avas*, az *Angyal-völgy*, 's a' kedves *Babonyi-bércz* b)

Oly kintset tart, melly könnyebben ad pénzt,
mint az arany ércz.

E' *Depositioriuma* a' hires Hegyallyának.

Melyből az Északi Nemzet *Nectart* hord - ki
maganak. c)

Szép vidékje Vásárjait bővséggel gazdagította,
'S a' ízegényebb föld lakoslit e' mind ide hódította.

Nagy Piattza veteményes kertet mutat egy felől,

Más felől pedig örökös vendégséget ad elöl:

Mert akár egy, akár másik oldala felé térnél,

Jól lakhatnál innyed szerint a' fok Kofa *Traktérnél*. d)

De nem csak az, hogy e' merő étel' ital' mezejes

Hanem a' Tudománynak is tsergedező kútfeje. e)

Az Igazság szolgáltató *Themis* is itt lakozik. f)

BCU Cluj / Central University Library Cluj

crai kapunál üres azoktól. A' melly Hal-
mok meg vannak jóféle pintzékkel, és díszes,
's roppant pincze-házakkal rakva.

b) A' Miskóltzi jelesebb Pincze-helyek nevezetei.

c) A' Hegyallyai Borok színét a' Miskóltzi pintzékben kell, és szokták is a' Kupeczek keresni, 's fel találni.

d) A' Miskóltzi Piattznak egyik oldalán a' legszebb vetetményeket; a' másikon pedig a' legjobb Kenyereket, ételeket, és süteményeket szokták árulni.

e) A' R. Catholicusoknak, és Reformatusoknak jeles két Gymnasiumjaik, a' több Vallásbelieknek-is rendes Oskolajik vannak Miskóltzon.

f) A' Nemes Borsód Vármegye háza, és Gyűléseinek állandó helye itt vagyon.

Minden Vallás virágozik, 's egymással barát-
kozik g)

Az ártatlan Mulattságok fészket vertek ő benne,
A' nélkül hogy a' nagy vétkek' *Theatruina* is
lenne.

Itt a' víg Társaságokat a' gond nem szomorította,
'S ezt maga az alzfű - bor is éribe el-hárította.
Itt az Alzfűnyok tsinosok, még is nem bujál-
kodnak;

A' Férjfiak társalkodnak, 's e' mellett mun-
kálkodnak.

El-lehet hát ezt mondani: a' ki nem volt *Miskól-
tzon*,

Nem tudja a' boldogságot hol ülhet a' fő pólczon.
Szrógh Sámuel által.

Másodszori Hiradás.

Tek. Székes Fejét Vármegyében, Szekes Fe-
jér Sz. Kir. Várashoz két oráni földre, *Pusztá
Felső Somlon*, Koller József Arendator Urnál, mint
egy 700 darab, három, harmadfél és egy eszten-
dős Spanyol fajzatú kosok találatnak eladók.
A' kiknek tehát tétteni fog azokat vagy egy átal-
yában, vagy darabonként meg venni, né sajná-
lyak magokat, vagy a' nevezett Arendator Urnál,
vagy a' Csász és Kir. Szekes-Fejérvári Posta Hi-
vatalnál jelenteni.

-
- g) A' R. Catholicusoknak 2. a' Reformatusoknak-
is 2, az Auguft. Confessiön lévőknek, és a' nem-
egyesült Ó Hitűeknek egy egy közönséges
's díszes Templomaik vannak; az egyesült
Ó *Hitűek* számára-is egy készülöben va-
gyon; a' 'Sidóknak-is van egy derék kö Si-
nagogájok *Miskóltzon*.